

Spoštovani!

Pišem z namenom odziva na poslano pritožbo Oglaševalskemu razsodišču, ki se nanaša na plakat »Človek, kdaj boš spregledal?«.

1.) Pritožnik v pritožbi navaja: *"Oglas zavaja potrošnike in implicitno ter eksplicitno navaja ter zavaja, da je uživanje hrane živalskega izvora oz. povpraševanje po hrani živalskega izvora vzrok za pojav virusa SARSCov-2 in bolezni COVID-19".* Gre le za sklepanje pritožnika o namenu plakata.

Plakat je umetniško delo, ki nosi močno sporočilo, ki pa nikjer izrecno ne trdi, da hrana živalskega izvora povzroča COVID-19. Plakat opozarja na povezavo med našim odnosom do narave in živali, ter stanjem planeta in pojavnostjo raznih bolezni. Prikazuje kruto ravnanje z živalmi, sekanje gozdov, za kar je velikokrat razlog živinoreja in s tem posledica krčenja naravnih rezervatov. Virusi na plakatu so stilizirani in predstavljajo različne viruse in pojave bolezni. Prav tako gre za povsem prostovoljno "delo", katerega namen je ozaveščanje in spodbujanje k razmišljanju, plakat pa NE oglašuje nobenih izdelkov in njegov namen ni povečanje prodaje ali česarkoli podobnega.

V primeru, da bi plakat želel sporočiti, da hrana živalskega izvora povzroča razvoj bolezni in izbruhe virusov kot sta SARS in COVID-19, ne gre za lažne trditve, oziroma teh trditve ne moremo kar ovreči, saj obstaja veliko dokazov, ki potrjujejo vsaj sum na povezavo. Prav tako je velik del teh bolezni, kot so na primer ptičja gripa, prašičja gripa, SARS, MERS itd... zoonotskih, kar pomeni da prihajajo ravno iz preskoka virusa z živali na človeka, za kar je bistveno večja možnost kjer je prisotna reja živali.

Prilagam poročilo svetovne zdravstvene organizacije (WHO), kjer so naštet glavni razlogi prenosa zoonotskih bolezni na ljudi. Med prvimi je tudi: "Anthropogenic factors such as agricultural expansion and intensification to meet the increasing demand for animal protein, global travel, trade in domestic or exotic animals, urbanization, and habitat destruction comprise some of the major drivers of zoonotic disease emergence." Se pravi je eden od večjih razlogov za prenosa teh bolezni prav vse večje povpraševanje po živalskih beljakovinah.
https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/68899/WHO_CDS_CPE_ZFK_2004.9.pdf;jsessionid=299F59D324693A54B460603447418FCE?sequence=1

2.) Pritožnik v pritožbi navaja: *Veganska propaganda in propagandni stroj organizacij kot je PETA bo seveda navajal psevdoznanstvene izjave ali članke njihovih članov in simpatizerjev ali iz konteksta iztrganih izjav drugih ljudi, medtem ko ni nobena resna zbornica, združenje ipd. (zdravniško, recimo) kadarkoli doreklo, da obstaja nedvoumno dokazana povezava med pridelavo hrane živalskega izvora in pojavom COVID-19.*

Iz pritožbe je razvidno, da ima pritožnik pristransko negativno mnenje do veganskega gibanja in živalovarstvenih organizacij. Na tem mestu bi poudarila, da se z vplivom eksploatacije živali na zdravje, okolje in življenje ljudi ukvarja vrsta znanstvenih mednarodnih organizacij (če izpostavimo le raziskave UN je jasno, da ne gre za neke pavšalne psevdoznanstvene organizacije).

Članek, ki ga pritožnik navaja v podporo svojim trditvam, ne predstavlja znanstvene podlage, ki bi lahko nudila oporo trditvam in pritožbam pritožnika. Gre namreč za pogled ene raziskovalke, ki ne raziskuje vpliva živinoreje na razmah epidemij, temveč iz opisa njene delovne pozicije osebe izhaja, da je zaposlena na delovnem mestu, kjer je njena glavna naloga izvajanje projektov na področju živinoreje, z namenom zmanjševanja dihalnih bolezni v mlečni in živinorejski industriji.

Pritožnik v pritožbi navaja, da kršim 4. in 5. člen Kodeksa oglaševalskega združenja (http://www.soz.si/sites/default/files/soz_sok_slo.pdf).

- **Člen 4 RESNIČNOST** - Namen plakata je torej ozaveščanje ljudi o povezavi naših dejanj, našega ravnanja z živalmi in naravo, ter vplivom na zdravje ljudi. Ker veliko priznanih organizacij potrjuje povezavo med rejo živali in pojavom bolezni, plakat ne navaja ničesar neresničnega.
- **Člen 5 DOKAZLJIVOST** - Omenila bi, da mnogo sodobnih epidemij, bolezni, globalnih preplahov in okoljskih problemov izvira ravno iz dejstva, da se prehranjemo s hrano živalskega izvora, posledičnim uničevanjem okolja in praksami, ki ne jemljejo v obzir ne varstva okolja, ne zaščite živali. Ravno izbruhi teh bolezni ob vseh drugih etičnih in okoljskih razsežnostih zadevne problematike, pretresajo bistvo izkoriščevalske prakse uživanja in enormne eksploatacije živali.

Prilagam vir, ki govori o povezavi med krčenjem naravnih habitatov in prenosom virusov z živali na ljudi:

https://www.nytimes.com/2020/04/09/climate/animals-humans-virus-covid.html?fbclid=IwAR0yQ-RHOvWCGszvqg_ihLDZauwzFz6KiqyrZcLNX7luNCdD_4nRi1BI3wU

"agriculture is the driver for around 80% of deforestation worldwide in the period 2000–2010"
<https://www.ecologyandsociety.org/vol22/iss4/art8/>

/

"meat, aquaculture, eggs, and dairy use ~83% of the world's farmland"

/

"Moving from current diets to a diet that excludes animal products has transformative potential, reducing food's land use by 3.1 (2.8 to 3.3) billion ha (a 76% reduction), including a 19% reduction in arable land"

<https://science.sciencemaq.org/content/360/6392/987>

Prilagam vire, ki govorijo o prenosu bolezni z živali na človeka in o vzrokih za pojavnost in prenos bolezni:

https://www.truthordrought.com/infectious-diseases?fbclid=IwAR0k_ishOggREocwojJP5VyA1cWmcGEXcfAIW2wfczS8nCW_qY_XVIvTSg8

"3 out of every 4 new or emerging infectious diseases in people come from animals"

https://www.cdc.gov/onehealth/basics/zoonotic-diseases.html?fbclid=IwAR1fz27escgRkr2GYSSDmr06RW_oNtSdGIbvAukIKH3AvHz5BerSSVQfU-Y

Covid-19

<https://www.nature.com/articles/s41591-020-0820-9>

Ebola

<https://www.sciencedaily.com/releases/2019/01/190124095156.htm>

Prašičja gripa

<https://www.cdc.gov/h1n1flu/cdcresponse.htm>

Ptičja gripa

<https://www.nature.com/articles/d41586-019-02757-4>

SARS

<https://eu.usatoday.com/story/news/factcheck/2020/03/16/coronavirus-fact-check-where-did-covid-19-start-experts-say-china/5053783002/>

<https://www.who.int/health-topics/coronavirus/who-recommendations-to-reduce-risk-of-transmission-of-emerging-pathogens-from-animals-to-humans-in-live-animal-markets>

Bolezen norih krav

<https://www.fda.gov/animal-veterinary/animal-health-literacy/all-about-bse-mad-cow-disease>

AIDS

<https://www.avert.org/professionals/history-hiv-aids/origin>

MERS

https://www.who.int/csr/disease/coronavirus_infections/faq/en/

Španska gripa

https://www.faculty.umb.edu/peter_taylor/epi/oxford05.pdf

Tri od štirih novih nalezljivih boleznih prihajajo od živali (CDC):

<https://www.cdc.gov/onehealth/basics/zoonotic-diseases.html>

Menim, da gre pri pritožbi za osebno mnenje pritožnika in njegovo pristransko negativno mnenje o tej problematiki. Kar pa ne spremeni dejstva, da je izkoriščanje in reja živali kruta in neetična praksa, katera pa ima vpliv tudi na ljudi. Pa naj gre za izjemno škodljiv vpliv na naše okolje, vpliv prehrane na naše zdravje ali pojavnost virusov in boleznih. Taki plakati in ostale kampanje podobne tej, bi lahko bile super priložnost za nas vse, da premislimo o posledicah svojih izbir in dejanj.

Lep pozdrav,
Daša Keber